

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – I. RAZRED XXVI.
NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2021.)
ŽUPANIJSKA RAZINA

Ispit ima 30 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 90 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja odvojena su kosom crtom ili su navedena u zagradama.**

1. zadatak

- protorealizam ili Šenoino doba
- umjetnički ravnatelj i dramaturg Hrvatskoga zemaljskog kazališta
- Turopoljkom Slavom pl. Ištvančić
- crkvi Majke Božje Snježne
- naselju Botinec u Novome Zagrebu
- Ulicom Zlatarova zlata
- Kuća Šenoa
- **7 bodova (Svaki u cijelosti točno napisan dio rečenice vrijedi 1 bod. Za više pogrešaka unutar istoga dijela oduzima se samo 1 bod.)**

2. zadatak

- 1838. – 1881.
- 60-ih
- crno-bijelom
- **3 boda (Svaki točno zaokružen izraz vrijedi 1 bod. Priznati i ako je točan izraz podcrtan.)**

3. zadatak

- d) Na kraju godine čekaju me odmaranje, kupanje, sunčanje itd. – 1 bod**

4. zadatak

- čovječuljak
- obeščašćen
- daščari
- dičila
- čestitošću
- **5 bodova (Svaka u cijelosti točno napisana riječ vrijedi 1 bod. Za više pogrešaka unutar iste riječi oduzima se samo 1 bod.)**

5. zadatak

- džepić
- hrđavi
- džipu
- **3 boda (Svaki točno zaokružen oblik vrijedi 1 bod. Priznati i ako je točan oblik podcrtan.)**

6. zadatak

- primjenjivati
- zapovijedati
- odsjedati
- oduprijeti
- uspjeti
- **5 bodova (Svaki točan oblik glagola vrijedi 1 bod.)**

7. zadatak

- a) Obojicu nas je zanimalo kako se postaje počasnim građaninom. / Obojicu nas je zanimalo na koji se način postaje počasnim građaninom.
- b) Mislim da bi uvjete trebalo objaviti u novinama. / Ja mislim da bi uvjete trebalo objaviti u novinama.
- **2 boda (Svaka točno napisana rečenica vrijedi 1 bod.)**

8. zadatak

- ljupku
- kćer
- osloncem
- kumčetu
- **4 boda (Svaki točno upisan leksem vrijedi 1 bod.)**

9. zadatak

raščistiti – jednačenje po zvučnosti, jednačenje po mjestu tvorbe

razornog – nepostojani (nepostojano) a

češće – jotacija, jednačenje po mjestu tvorbe

pomažu – jotacija

- **4 boda (Svaki točno određen redak vrijedi 1 bod. Priznati i ako je drukčiji redoslijed glasovnih promjena.)**

10. zadatak

- Sljedećega/sljedećega
- sumnjiv
- Petrovu
- posjetu
- **4 boda (Svaka točno napisana riječ vrijedi 1 bod. Priznaju se riječi i u kanonskome obliku.)**

11. zadatak

- a) dječji
- b) Skupocjenu/skupocjenu
- c) ivanićgradskim
- d) nehrvatskih
- **4 boda (Svaki točno napisan pridjev vrijedi 1 bod. Priznaju se riječi i u kanonskome obliku.)**

12. zadatak

- a) Znete li o kojemu je pjesniku riječ u Šenoinoj noveli *Karanfil s pjesnikova groba*? – **1 bod**

13. zadatak

- a) četrdeset (i) trećoj
- b) jednu sedminu / sedminu
- **2 boda (Svaki točno napisan brojevni izraz vrijedi 1 bod.)**

14. zadatak

četiri i pol – pet (tisuća) / četiri i pol ili pet (tisuća) / od četiri i pol do pet (tisuća)
treći put

- **2 boda (Svaki točno napisan izraz vrijedi 1 bod.)**

15. zadatak

prijan – dio predikata / dio imenskoga predikata / predikatno ime / predikat
romana – atribut / imenski atribut / imenički atribut / imenični atribut
udovici – objekt / neizravni objekt / indirektni objekt
udovica – subjekt

- **4 boda (Svaka točno upisana sintaktička služba vrijedi 1 bod. Priznaju se i odgovori napisani kraticama.)**

16. zadatak

atributi: zlatarovu, osebujan, varoški

apozicije: mudrijašicu, brijač

- **5 bodova (Svaka točno određena riječ vrijedi 1 bod. Priznaju se riječi i u kanonskome obliku.)**

17. zadatak

- a) Na trgovima koji su (bili) prazni nema čak ni golubova. (**Priznati i ako je dio koji su prazni odvojen zarezima.**)
- b) Mi smo ionako izišli da (se) (pro)šetamo / (se) (pro)šećemo / da bismo (se) (pro)šetali / kako bismo (se) (pro)šetali.
- **2 boda (Svaka točno napisana rečenica vrijedi 1 bod.)**

18. zadatak

- a) Pišući zadaću, samo sam razmišljao o igricama. / Samo sam razmišljao o igricama pišući zadaću.
- b) Napisavši je napokon, bio sam sretan. / Napokon je napisavši, bio sam sretan. / Bio sam sretan napokon je napisavši. / Bio sam sretan napisavši je napokon.
- **2 boda (Svaka točno napisana rečenica vrijedi 1 bod. Glagolski prilozi trebaju biti točno oblikovani i napisani; ako je izraz s glagolskim prilogom napisan u inverziji, treba biti odvojen zarezom.)**

19. zadatak

- c) Moram što prije odlučiti jer mi vrijeme istječe. – **1 bod**

20. zadatak

- uneseni
- izračunana
- udana
- visjela
- **4 boda (Svaki točno napisan glagol vrijedi 1 bod.)**

21. zadatak

- mrežnim/internetskim
- poveznicu/poveznice
- dvojbi/nedoumici
- uzalud/beskorisno/nepotrebno/nizašto/nizašta
- **4 boda (Svaka točno napisana riječ vrijedi 1 bod.)**

22. zadatak

malo – puno, malen – velik

- **2 boda (Svaki točno napisan antonimski par vrijedi 1 bod.)**

23. zadatak

radni odmor, malo previše, veća polovica

- **3 boda (Svaki točno napisan oksimoron vrijedi 1 bod.)**

24. zadatak

natuknica: botanika

gramatička odrednica: ž., G botanike, DL botanici

etimološka odrednica: grč.

- **3 boda (Svaki točno određen dio vrijedi 1 bod. Priznati ako učenik prepíše i zagrade.)**

25. zadatak

hiperonim: godišnje doba / godišnja doba, hiponim: proljeće

- **1 bod (Točno određen hiperonimsko-hiponimski par vrijedi 1 bod.)**

26. zadatak

(Mirisna/mirisna) ljubica, visibaba

- **1 bod (Točno određeni kohiponimi vrijede 1 bod.)**

27. zadatak

mutan: nečist/nejasan/nepošten/sumnjiv/netransparentan/nezakonit/nelegalan

zapatljati: zamrsiti/zakomplicirati / učiniti nejasnim/nerazumljivim / uvesti zaplet u priču

gladan: željan / koji osjeća jaku potrebu ili želju za čim / koji osjeća glad za čime

- **3 boda (Svako točno određeno značenje leksema vrijedi 1 bod. Priznati sva moguća točna značenja.)**

28. zadatak

a) jedan homografski par: dug – dug

b) jedan homonimski par nastao tvorbom riječi: istupiti – istupiti

c) jedan homofonski par: prag – Prag

d) jedan oblični homonimski par: studij – studija

- **4 boda (Svaki točno napisan par u kanonskome obliku vrijedi 1 bod. Priznati i odgovore ako su navedeni s točnim naglaskom.)**

29. zadatak

- a) U istraživanju su sudjelovali pedesetogodišnjaci i pedesetogodišnjakinje.
 - c) Čitanjem mozak stvara nove neuronske mreže.
- **2 boda**

30. zadatak

- **2 boda**

Rješenja (očekivani odgovori):

Čitanjem obogaćujemo vokabular i stvaramo kognitivne rezerve koje pomažu prilikom demencije ili moždanoga udara. / Redovitim čitanjem održavamo zdravlje našega mozga te sprečavamo njegovo propadanje ili usporavamo posljedice mentalnih bolesti.

Odgovor treba biti pravopisno i gramatički točno napisana jedna rečenica. Učenik će 1 bod dobiti za točan odgovor, a 1 bod za pravopisnu i gramatičku točnost rečenice.

Priznati i sve slično oblikovane odgovore istoga značenja.

Ukupan broj bodova u 29. i 30. zadatku: 4.